

تبیین نقش امام خامنه ای (مدظله العالی) در هدایت و رهبری جبهه مقاومت

سمانه میردار^۱

چکیده

جمهوری اسلامی ایران به عنوان اصلی ترین رکن محور مقاومت در طول سالیان سال همواره در خط مقدم مقابله با سلطه گری آمریکا و مقابله با تجاوزگری و توسعه طلبی رژیم صهیونیستی و یاری و کمک به ملت های مظلوم منطقه بوده است و هرروز نیز بر توان بازدارندگی خود و یاری رساندن به اعضای محور مقاومت افزوده است. بی تردید بخش عمده ای از تحولات منطقه متأثر از انقلاب و سیاست های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران بوده است. در این میان شخصیت مقام معظم رهبری (مدظله العالی) به عنوان سکاندار انقلاب و رهبر و تئوری پرداز و تصمیم ساز نظام، نقش بی بدیلی است. درعین حال مقوله مقاومت اسلامی به عنوان یکی از شاخصه ها و ارکان انقلاب اسلامی در نگاه معظم له یک نگاه اعتقادی و قرآنی است، بدین معنا که مقاومت در راه حق، متضمن تحقق وعده های الهی و پیروزی جبهه حق در برابر لشکریان باطل است. بنابراین با عنایت به جایگاه ولایت فقیه در انقلاب اسلامی و تسلط معظم له به مسائل محور مقاومت، نقش ایشان در تقویت و رشد بنیه دفاعی- نظامی جبهه مقاومت نقش بسزایی است. هدف اصلی این مقاله تبیین نقش فرمانده معظم کل قوا در هدایت و رهبری جبهه مقاومت می باشد تا بر اساس آن اقدامات تقویت بنیه دفاعی و نظامی جبهه مقاومت توسط دولت ها و گروه ها و نهضت ها هدایت شوند. این مقاله در پی تبیین نقش مقام معظم رهبری «مدظله العالی» در هدایت و رهبری جبهه مقاومت است؛ لذا راهبردها و پیامدهای هدایت و رهبری فرمانده معظم کل قوا در جبهه مقاومت به شرح ذیل می باشند: ۱- راهبردها: ایستادگی و استقامت، آمادگی و بصیرت، ایجاد اقتدار بازدارنده؛ ۲- پیامدها: رشد و توسعه فرهنگ مقاومت در منطقه، توسعه خوداتکایی و نفی امنیت وارداتی در منطقه.

^۱. طلبه سطح دو مدرسه علمیه الزهرا «سلام الله علیها» شهرستان خاش

واژگان کلیدی: تهدیدات هوایی، شناسایی هوایی، قدرت
هوایی، راهبردهای مقابله

با عنایت به مبانی شکل‌گیری رژیم صهیونیستی در نقطه حساس جهان اسلام و اعلام موجودیت این دولت غاصب در منطقه غرب آسیا و به دنبال آن شکل‌گیری نهضت‌ها و تشکل‌های مقاومت براساس اصول و مبانی اسلام و بنیان‌گذاری گفتمان مقاومت اسلامی بر اساس اندیشه‌های امام (ره) به مفهوم عام و جبهه مقاومت به مفهوم خاص و افت‌وخیزهایی در نتیجه تقابل استکبار و اسلام به وجود آمده است. هویت‌جعلی و اشغال‌گرایانه رژیم صهیونیستی و عدم پایبندی سیاست‌مداران این رژیم به حدود مرزی تعیین‌شده در سال ۱۹۴۸، سبب‌گردید تا فلسطینیان و نهضت‌های مقاومت اسلامی همچون حماس، همواره نگاهی اشغالگر به رژیم اشغالگر قدس داشته و موجودیت نامشروع آن را باوجود پیشرویهایی متعدد این رژیم به مخاطره اندازند. با پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و حرکت به سمت مرکز زدایی از غرب و شرق، نگاه نوینی نسبت به محور مقاومت صورت گرفت. با توجه به این اصل و وجود دولت‌های استقلال‌خواه و مردم‌گرا در دیگر مناطق جهان که در امر مبارزه با امپریالیسم ایالات متحده کاملاً با ایران همسو بودند، فرصتی تاریخی برای تشکیل یک جبهه ضد امپریالیستی فراهم شده است. این وضعیت برای جبهه مقاومت بسیار مهم است؛ چراکه به این وسیله به مقابله با استکبار و جلوگیری از استمرار هژمونی آن پرداخته است.

با تشکیل سازمان سیاسی - نظامی حزب الله لبنان در سال ۱۹۸۲ با الهام‌پذیری از نظام ولایی ایران و مردم‌محوری جبهه مقاومت بجایی دولت‌محوری، روند پیشرویهایی رژیم صهیونیستی روبه افول نهاده و پس از ۱۸ سال برای اولین بار تجاوزها و اشغالگری آن رژیم در جنوب لبنان، در سال ۲۰۰۰

متوقف و مجبور به عقب نشینی گردید. در نتیجه جبهه مقاومت موجودیت و بقاء خویش را در تقابل با رژیم اشغالگر قدس و امنیت ملی آن جستجو می کند و همواره مورد تجاوز و تهدید از جانب رژیم صهیونیستی و هم پیمانان غرب آن به ویژه ایالات متحده قرار گرفته است. با وقوع حادثه ۱۱ سپتامبر ایجاد درگیری های مذهبی و طایفه ای در کشورهای منطقه به صورت جدی در اولویت آمریکا و رژیم صهیونیستی قرار گرفت. افغانستان، پاکستان، عراق و لبنان نقاط بحرانی بودند که پتانسیل های این فتنه را داشته و هدف اصلی هم ضربه به منافع جمهوری اسلامی ایران و محور مقاومت بوده است. در ادامه جنگ های ۳۳ روزه حزب الله در سال ۲۰۰۶ و ۲۲ روزه غزه در سال ۲۰۰۸ با شکست تهاجم رژیم اشغالگر قدس در جنگی چریکی و نامتقارن، ابعاد جدیدی یافت. همچنین سوریه که از دیرباز و به ویژه از سال ۱۹۶۷، همواره نگاهی اشغالگر به رژیم اشغالگر قدس داشته است. این امر با حکومت بشار اسد و نزدیکی بیشتر سوریه به محور مقاومت از طرفی و سابقه تاریخی نزدیکی جمهوری اسلامی ایران و سوریه، همچنین حمایت سوریه از حزب الله لبنان و نیروهای جهادی در فلسطین از سوی دیگر پیشران تحقق اهداف مقاومت گردیده است.^۲

انقلاب اسلامی ایران باهدف هم افزایی و کانون گرایی در محور مقاومت به طور عام و جبهه سازی در منطقه غرب آسیا به طور خاص به ویژه در جبهه فلسطین، لبنان، سوریه، عراق و یمن در برابر رژیم صهیونیستی، کشورهای مرتجع منطقه با محوریت عربستان و غرب به رهبری آمریکا نه تنها به نهضت های استکبارستیز منطقه و جهان حیات دوباره

^۲. کریمی، ۱۳۹۶: ۱۲

بخشید، بلکه بازتولید و گسترش این گفتمان را نیز همچنان وجهه همت خود قرار داده است. گفتمان حمایت از مستضعفان جهان، در عین خودداری از هرگونه دخالت در امور داخلی ملت های دیگر که در قانون اساسی ایران آمده، امر بدیع و بی نظیری است که در قانون اساسی هیچ کشور دیگری مشابه ندارد. اگر اقتضائات جامعه بین المللی و لزوم حفظ نظم جهانی نبود، مسلماً اجرای چنین اصل ارزشی، با عبارت «خودداری از دخالت در امور ملت های دیگر» هم مشروط و مقید نمی شد.^۳

لذا در شرایط و اوضاع کنونی باید اذعان کرد که گفتمان انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام و به ویژه منطقه غرب آسیا، در عرصه عملیاتی در قالب جبهه مقاومت بیش از هرزمانی، تجلی یافته و ازاین رو گفتمان های دیگر مثل جریان های سلفی تکفیری، جریان های پان عربیسم و قومی و ملی با شکست های پی درپی، یکی پس از دیگری، صحنه زورآزمایی با گفتمان اصلی انقلاب اسلامی ایران مبنی بر حمایت از محور مقاومت را ترک و یا باگذشت زمان از مبانی خود زاویه گرفته و رو به اضمحلال رفته اند. هرچند نگاه مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در سیاست خارجی در قبال جبهه مقاومت، نگاهی کاملاً انسان دوستانه و در راستای انجام وظایف ایدئولوژیکی - مکتبی است، اما این موضوع هیچ گونه مغایرتی با تأمین امنیت و منافع کشورهای منطقه درزمینه دفاعی و نظامی ندارد. بدون تردید یکی از مهم ترین عوامل و مؤلفه های مؤثر در عملکرد جبهه مقاومت، تقویت بنیه دفاعی- نظامی این جبهه میباشد و بر اساس منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی)، توانمندی، خودباوری، نوآوری و ظرفیت سازی های

۳. عمید زنجانی و توکلی، ۱۳۹۱: ۲۲۴

این حوزه و تعداد هفت دانشجوی دکتری در رشته علوم دفاعی راهبردی تشکیل و جواب عوامل (پاسخ ها) پس از بحث و بررسی و نقد و انتقاد احتمالی به صورت تیز، آنتیتز و سنتز نهایتاً تأیید یا رد گردیدند.

مرحله چهارم - برای اینکه به نقش معظم له در تقویت بنیه دفاعی نظامی محور مقاومت جامعیت داده شود؛ مضامین استخراجی به عوامل پنج گانه علی، پیش برنده ، بازدارنده ، راهبردها و در انتها پیامدهای تقویت بنیه دفاعی - نظامی جبهه مقاومت تبدیل شدند. لازم به توضیح است مصاحبه - های انجام گرفته مشتمل بر ۱۸ نفر از شخصیت های سیاسی، نظامی، مذهبی از احزاب و گروه های مختلف داخلی و خارجی و حتی تعدادی از مدعوین ، سخنرانان و خبرنگاران کشورهای خارجی شرکت کننده در همایش شهید مقاومت در ۱۴ دی ۱۴۰۰ در تهران را برابر جدول ذیل شامل میگردد که در مصاحبه چهاردهم اشباع نظری حاصل شد اما به دلیل اینکه دریافت نظر تمامی گروه های جبهه مقاومت مدنظر بود لذا تا مصاحبه هجدهم (مصاحبه با نمایندگان گروه مقاومت انصار الله یمن ، آخرین مصاحبه)، فرایند انجام مصاحبه ادامه پیدا کرد.

نتیجه گیری:

طبق نتایج تحقیق، عوامل بازدارنده هدایت و رهبری جبهه مقاومت به شرح ذیل میباشند:

تلاش های تفرقه افکنانه استکباری در منطقه ؛ جنگ روانی از سوی استکبار برعلیه مقاومت منطقه ؛ واگراییهای منطقه ای و سوءاستفاده استکبار از این امر؛ تلاش استکبار برای حاکمیت دموکراسی غربی در برابر مردم سالاری دین.

طبق نتایج تحقیق ، راهبردهای هدایت و رهبری جبهه مقاومت به شرح ذیل میباشند: ایستادگی و استقامت ؛ آمادگی و بصیرت ؛ ایجاد اقتدار بازدارنده.

طبق نتایج تحقیق ، پیامدهای هدایت و رهبری جبهه مقاومت به شرح ذیل میباشند:

رشد و توسعه فرهنگ مقاومت در منطقه ؛ توسعه خوداتکایی و نفی امنیت وارداتی در منطقه.

فهرست منابع:

۱. قرآن کریم ، ترجمه آیت ا... مکارم شیرازی ، (۱۳۸۸) ، تهران ، انتشارات جمهوری.
۲. امام خامنه ای (مدظله العالی) ، مجموعه بیانات ، قابل دسترسی در www.Khamenei.ir :
۳. احمدی مقدم و همکاران (۱۴۰۱) ، تبیین نقش فرماندهی کل قوا در تقویت بنیه دفاعی-نظامی جبهه مقاومت ، تهران : دانشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی.
۴. داوند محمد ، اسلامی محسن ، داوند حجت (۱۳۹۷) ، تأثیر انقلاب اسلامی بر هندسه قدرت مقاومت اسلامی در غرب آسیا ، تهران : فصلنامه مطالعات سیاسی جهان اسلام.
۵. دهشیری محمدرضا ، حسینی فهرجی مجتبی (۱۳۹۸) ، جایگاه گروه های فلسطینی در دیپلماسی مقاومت جمهوری اسلامی ایران ، تهران : فصلنامه گفتمان راهبردی فلسطین.
۶. شریفی شهاب (۱۳۹۵) ، تدوین راهبردهای دفاعی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران در منطقه آسیای جنوب غرب با رویکرد جبهه مقاومت و بیداری اسلامی ، تهران : دانشگاه عالی دفاع ملی.
۷. صالح اصفهانی اصغر ، نظامیپور قدیر ، کاظمی قمی حسن ، فرجی ایرج (۱۳۹۹) ، الگوی جبهه مقاومت از دیدگاه امام خامنه ای ، فصلنامه مطالعات دفاعی استراتژیک ، سال هجدهم ، شماره ۸۲.

۹. عمید زنجانی عباسعلی، توکلی محمدمهدی (۱۳۹۱)، مبانی دینی اصول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، تهران: فصلنامه حقوق، شماره ۲۶

۱۰. غنی بهرام (۱۳۹۹)، ائتلاف سازی در سیاست منطقه ای جمهوری اسلامی ایران (مطالعه ائتلاف ایران، روسیه و محور مقاومت در بحران سوریه)، تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی.

۱۱. قاضیزاده کاظم (۱۳۷۷)، اندیشه های فقهی امام خمینی (رحمت الله علیه)، تهران: مرکز تحقیقات راهبردی ریاست جمهوری.

۱۲. کریمی ابوالفضل (۱۳۹۶)، نقش ج.ا.ایران در هویت بخشی به مجموعه امنیتی محور مقاومت، ماهنامه پژوهش ملل، دوره دوم، شماره ۲۰.

۱۳. گرجی محمدباقر، (۱۳۸۶)، مدیریت رفتار سازمانی، تهران: انتشارات نی، چاپ سوم.

۱۴. خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران (۱۲۷۹ - ۱۴۰۹)، صحیفه ۲۱ جلدی نور، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی.

۱۵. احمدزاده، سید مصطفی (۱۳۹۶) «شاخص های طلبه مومن انقلابی از دیدگاه مقام معظم رهبری» فصلنامه سیاست پژوهی، دوره، شماره هشتم، صص ۲۷.

۱۶. استراوس، آنسلم و کوربین جولیت (۱۳۹۰) نظریه ی بنیایی. ترجمه بیوک محمدی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

۱۷. کریپندورف، کلوس (۱۳۸۳). تحلیل محتوا: مبانی روش شناسی؛ ترجمه هوشنگ نایبی، تهران: نشر نی.
۱۸. مطهری، مرتضی (۱۳۶۸) پیرامون انقلاب اسلامی، تهران، انتشارات صدرا، چاپ چهارم.
۱۹. محمدعلیزاده، اکبر (۱۳۹۷) الگوی پاسداری از انقلاب اسلامی، مطالعه بیانات مقام معظم رهبری، فصلنامه علمی پژوهشی «پژوهشنامه انقلاب اسلامی» شماره ۲، صص ۷۰-۴۷.
۲۰. نصیری فرد، عباس (۱۴۰۱) مفاهیم تکنیک ها و مهارت های جهاد تبیین بر پایه مدل ساختاری و مفهومی. تهران: دفتر نشر معارف.